

ประกาศจังหวัดร้อยเอ็ด

เรื่อง รายชื่อผู้ที่ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ได้กำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในตำแหน่งระดับควบ และมีผู้ครอง
ตำแหน่งนั้นอยู่ โดยให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ประเมินบุคคล
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ อ.ก.พ. กรม กำหนด นั้น

จังหวัดร้อยเอ็ดได้คัดเลือกข้าราชการผู้ผ่านการประเมินบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงาน
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น (ตำแหน่งระดับควบ) จำนวน ๑ ราย ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งที่ได้รับการคัดเลือก	ส่วนราชการ
๑.	นางเบญจพร เอี่ยมรัศมีกุล	นักกายภาพบำบัดชำนาญการ (ด้านบริการทางวิชาการ)	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด โรงพยาบาลพนมไพร กลุ่มงานเวชกรรมที่น้ำพุ

รายละเอียดแบบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ผู้ผ่านการประเมินบุคคล เพื่อเลื่อนระดับสูงขึ้น จัดส่งผลงานประเมินตามจำนวน
และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประเมินผลงานกำหนด ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้ที่ผ่าน
การประเมินบุคคล หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ที่ผ่านการประเมินบุคคลยังไม่ส่งผลงานจะต้องขอรับ
การประเมินบุคคลใหม่ อนึ่ง หากมีผู้ใดจะทากทั่วให้ทากทั่วได้ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๔

(นายเชวงศักดิ์ พลเตชะ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ปฏิบัติราชการแทนที่
ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด

บัญชีรายละเอียดแนบท้ายประกาศจังหวัดร้อยเอ็ด
เรื่อง รายชื่อผู้ที่ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด

ลำดับ ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	ส่วนราชการ/ ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่ง เลขที่	ส่วนราชการ/ตำแหน่ง ที่ได้รับการคัดเลือก	ตำแหน่ง เลขที่	หมายเหตุ
๑	นางเบญจพร เอี่ยมรัศมีกุล	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด โรงพยาบาลพนมไพร กลุ่มงานเวชกรรมพื้นฟู นักกายภาพบำบัดปฏิบัติการ	๒๔๓๙๑๕	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด โรงพยาบาลพนมไพร กลุ่มงานเวชกรรมพื้นฟู นักกายภาพบำบัดชำนาญการ (ด้านบริการทางวิชาการ)	๒๔๓๙๑๕	เลื่อนระดับ ๑๐๐%

(นายนรากร สุธีประภา)
ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล

๓. แบบแสดงสรุปการเสนอผลงาน

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การรักษาทางกายภาพบำบัดและการออกกำลังกายสำหรับผู้ป่วยหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาทระดับเอว: กรณีศึกษา ๒๕๖๕

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ – มีนาคม ๒๕๖๕

๓. ความรู้ความจำความรู้ทางกายภาพบำบัดและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

โรคหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาท คือปัญหาเกี่ยวกับหมอนรองกระดูกอย่างหนึ่ง เกิดจากหมอนรองกระดูกที่อยู่บริเวณกระดูกสันหลังมีการฉีกขาดของ Anterior fibrosus ทำให้ Nucleus pulposus ที่อยู่ตรงกลางเคลื่อนออกมากดเบี่ยดเส้นประสาทส่งผลให้เกิดทับเส้นประสาท(พับแพทท์). (๒๐๑๖). กระดูกทับเส้น สืบคัน ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๕, จาก <https://www.poipad.com>) สามารถเกิดขึ้นได้ทุกเพศทุกวัย พบรากในวัยทำงานที่มีพฤติกรรมการเคลื่อนไหวทันทีทันใด การก้มยกของหน้าก การบิดเอี้ยวตัวผิดท่า ในประเทศไทยพบว่ามีจำนวนผู้ป่วยหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาทเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะผู้ป่วยกลุ่มเกษตรกร ที่มีอาชีพทำนาทำสวน ปลูกผักขายซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการส่งเสริมการได้รับบาดเจ็บของหมอนรองกระดูกสันหลังระดับเอว บริเวณที่พบบ่อยได้แก่กระดูกสันหลังส่วนเอวระดับที่ ๕-๖ และกระดูกสันหลังส่วนเอว ระดับที่ ๕-๖ กระดูกสะโพก เนื่องจากกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาทจำนวน ๘๐ (วิวัฒน์ วานะศิษฐี, ๒๕๗๔:๒๖๗) จากข้อมูลสถิติ ๕ อันดับ กลุ่มโรคผู้มารับบริการทางกายภาพบำบัดโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอพนมเพล จังหวัดร้อยเอ็ด ๕๔ ปี ขึ้นหลัง (๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔) อันดับที่ ๑ เป็นผู้ป่วยที่มีอาการปวดหลังมารับบริการจำนวน ๕,๘๗๒ ครั้ง แยกเป็นผู้ป่วยหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาทจำนวน ๒๗๔ ราย คิดเป็น ๒,๕๕๓ ครั้ง ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการก้มตัวยกของไม้ถูกวิธี การยกของหนักเกินไป การก้มหลังทำงานบ่ออย่างช้าๆ ส่งผลให้ตัวหมอนรองกระดูกสันหลังที่มีลักษณะเป็นวุ้นปลิ้นออกมากดทับรากประสาทและไขสันหลัง ทำให้มีอาการปวดหลัง ชาลงขา บางรายมีอาการตัวเอียง กล้ามเนื้ออ่อนแรงปลายเท้าตกและขาฝ่อลีบ เดินลำบาก ผู้จัดทำจึงมีความสนใจที่จะศึกษาโดยนักเรียนศึกษา ๑ ราย ที่มีภาวะหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาทระดับ ๑ พับบอยในพื้นที่อำเภอพนมเพล จังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องจากกระดูกเคลื่อนกดทับเส้นประสาท ๑ มาทำการศึกษานี้ของจากความรุนแรงระดับ ๑ พับบอยในพื้นที่อำเภอพนมเพล จังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องจากกระดูกเคลื่อนกดทับเส้นประสาท ๑ สาเหตุพยาธิสภาพ อาการ การวินิจฉัยโรค กายวิภาคศาสตร์ระบบการเคลื่อนไหวของหลัง และได้นำเสนอผลงานนี้การรักษาทางกายภาพบำบัด การออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อหลังป้องกัน การกลับมาเป็นข้อและ การส่งเสริมการดูแลตัวเองอย่างถูกวิธี นักกายภาพบำบัดมีความรู้ความเข้าใจที่ละเอียดมากขึ้นถึงวิธีการรักษาในรูปแบบต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งบุคลากรทางการแพทย์และผู้ที่มีความสนใจ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการรักษาผู้ป่วยที่มีอาการปวดหลังและหมอนรองกระดูกเคลื่อนกดทับเส้นประสาทต่อไป

อุบัติการณ์ (Epidemiology)

อุบัติการณ์สูงสุดพบในช่วงอายุ ๓๐ - ๕๐ ปี พบรากในเพศชายมากกว่าเพศหญิงโดยส่วนใหญ่กระดูกสันหลังระดับ L๕-L๖ เกิดให้มากกว่าระดับ L๕-L๖ พบในคนที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติทัวไม่ถูกต้อง เช่นการก้มยกของ และมีเพียงร้อยละ ๒-๔ ของผู้ป่วย Lumbar disc herniation ที่ได้รับการพิจารณาให้ทำการผ่าตัด

ลักษณะอาการแสดง

๑. มีอาการปวดหลัง อาจมีอาการปวดร้าวลงขาร่วมด้วย
๒. อาการปวดหลังเพิ่มมากขึ้นเมื่อก้มหลังหรืออิ่ม جام
๓. อาการดีขึ้นเมื่อเอ่นหลังหรือนอนคนว่า
๔. ในกรณีที่มีอาการรุนแรงมากจะพบอาการอ่อนแรงของกล้ามเนื้อขาได้
๕. อาการปวดตามรากประสาท อาจเกิดร่วมกับความผิดปกติทางระบบประสาทสั่งการ (motor) ระบบการรับรู้ความรู้สึกสัมผัส (sensory) และ/หรือ reflex

๖. การตรวจพบการตึงตัวของเส้นประสาทไขติกา (sciatica) เป็นสิ่งตรวจพบที่มีความไวและจำเพาะมากที่สุดสำหรับโรค Herniated Nucleus Pulposus

๗. กลุ่มอาการ Cauda equine syndrome พบร้า้นอยมาก
๘. อาจตรวจพบลักษณะของกระดูกสันหลังโกร่ง กระดูกสันหลังคด ซึ่งจะเอียงตัวไป ด้านตรงข้ามกับด้านที่มีกระดูกสันหลังเคลื่อน

การวินิจฉัย

๑. การซักประวัติจะพบอาการปวดหลังร้าวลงขา ซึ่งอาการปวดเกิดจากหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนไปกดเบี้ยดต่อเส้นประสาททำให้อการปวดจะร้าวไปตามตำแหน่งที่ถูกกดทับ
๒. การตรวจร่างกายการตรวจกล้ามเนื้อจะมีการตรวจกล้ามเนื้อแต่ละนัดเพื่อดูว่าเป็นโรคของ เส้นประสาท หรือรากประสาทเส้นใดผลการตรวจกำลังกล้ามเนื้อและการตรวจทางระบบประสาท(Neurological signs) จะช่วยในการวินิจฉัยโรคทั่มนอนรองกระดูกเคลื่อน และป้องกันการตรวจที่ถูกกดการตรวจที่สำคัญได้แก่ Straight Leg raising test (SLR)

๓. การตรวจพิเศษ ได้แก่ X-rays, Myelography, CT scan, CT Myelography, MRI, Bone scan, Bone densitometry, Closed needle biopsy, Lumbar discography, Facet joint

การรักษา

การรักษาผู้ป่วยโดยหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อน สามารถรักษาได้หลายวิธีโดยแพทย์จะพิจารณาให้เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละรายตามระยะการดำเนินของโรค (วิษณุ กัมทิพิยะ, ๒๕๕๐:๒๒๗) ได้แก่

๑. การรักษาโดยวิธีไม่ผ่าตัด ได้แก่ การรักษาด้วยยา การใช้เครื่องช่วยหายใจ และการปรับพฤติกรรมที่ถูกต้อง หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ทำให้แรงดันหมอนรองกระดูกสูงขึ้น เช่น การก้มหลัง การนั่ง การยกของหนัก การทำกายน้ำหนัก โดยการรักษาในช่วงระยะเวลา ๕ วัน จะให้พักการใช้งาน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่กระตุ้นอาการปวด ประมาณ ๕ วัน ใช้เครื่องอัลตราซาวด์ ติดเทปลดเพื่อลดอาการปวด McKenzie exercise การทำกายน้ำหนัก ๕ วัน ชัยบั้งช้อตที่มีการตึงรังส์ ลดแรงตึงหัวของเส้นประสาท ออกกำลังกล้ามเนื้อมัดลีก (core stabilization exercise) เพื่อความคงทนแข็งแรงของกล้ามเนื้อป้องกันการบาดเจ็บซ้ำ

๒. การผ่าตัด ผู้ป่วยที่รักษาด้วยการผ่าตัด มีข้อบ่งชี้อย่างน้อยหนึ่งข้อดังต่อไปนี้
 - ผู้ป่วยมีอาการรุนแรงมากรักษาด้วยวิธีไม่ผ่าตัดแล้วไม่ดีขึ้น
 - มีอาการอ่อนแรงของกล้ามเนื้อขา
 - มีภาวะกล้ามปั๊สสะท้อน อุจจาระไม่ได้ (cauda equine syndrome) ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการผ่าตัดด่วน (Urgency) ภายใน ๒๔ ชั่วโมง

- รักษาด้วยวิธีไม่ผ่าตัดแล้วอย่างน้อย ๔ สัปดาห์ แต่ยังมีอาการปวดซึ่งรบกวนชีวิตประจำวันมาก
แนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

๑. การรักษาทางกายภาพบำบัดในผู้ป่วยหมอนรองกระดูกเคลื่อนกดทับเส้นประสาทตามมาตรฐาน
วิชาชีพกายภาพบำบัดมีความสำคัญอย่างมากทำให้ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเรื่อยๆ
๒. ควรส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโรค การออกกำลังกาย เทคนิคการยกของที่
ถูกต้อง ท่าทางการทำงานและกิจวัตรประจำวันที่ถูกต้องเพื่อป้องกันการกลับมาเป็นซ้ำ
๓. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑. เพื่อศึกษาผลของการรักษาทางกายภาพบำบัดและการออกกำลังกายในผู้ป่วยหมอนรองกระดูก
สันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาทดับเอว (physical therapy and therapeutic exercise in patient with
Herniated Nucleus Pulvrosus)
๒. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีความรู้เรื่องโรคหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาท สามารถ
ดูแลตนเองเบื้องต้นได้

คำาถามการวิจัย

ผลของการรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาทดับเอวโดยการ
รักษาทางกายภาพบำบัดและการออกกำลังกายด้วย McKenzie exercise, Core stabilization exercise
สามารถช่วยให้ ความเจ็บปวดลดลง (decrease pain) ลดปัญหาอาการปวดเรื้อรัง เพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ
หลัง และการกลับมาทำกิจวัตรประจำวันได้เร็วขึ้นหรือไม่

สมมติฐาน

การรักษาผู้ป่วยที่มีภาวะหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาทดับเอวโดยการ
ทำกายภาพบำบัดและการออกกำลังกายเพื่อการรักษาด้วย McKenzie exercise, Core stabilization exercise
ช่วยทำให้ ความเจ็บปวดลดลง (decrease pain) ลดปัญหาอาการปวดเรื้อรัง เพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อหลัง
และการกลับมาทำกิจวัตรประจำวันได้เร็วขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติ (Action research) จากกรณีศึกษาผู้ป่วยที่มีภาวะ
หมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาทดับเอว จำนวน ๑ คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

หลังมีหน้าที่หลักคือการพยุงและรับน้ำหนักของร่างกาย การเคลื่อนไหวและการป้องกันอวัยวะภายในเมื่อ
เรายืนกล้ามเนื้อหลังจะทำหน้าที่รับน้ำหนักส่วนบนของร่างกาย เมื่อเราเอี้ยวตัว บิดตัว จำเป็นต้องใช้การ
ทำงานของหลัง ดังนั้น ถ้ามีการบาดเจ็บจะมีผลต่อการรับน้ำหนักตัวจะทำให้หายนะและการเคลื่อนไหวผิดปกติไป
ซึ่งสาเหตุหนึ่งที่สำคัญของการปวดหลังคือโรคหมอนรองกระดูกทับเส้นประสาท ก่อให้เกิดอาการได้ทั้งแบบ
เฉียบพลันและเรื้อรัง ทำให้มีอาการปวดหลังและปวดขา สร้างความรำคาญ ความทุกข์ทรมาน วิตกกังวลให้ผู้ป่วย
และญาติ ซึ่งนอกจากจะมีผลทำให้เกิดความเจ็บปวดทรมานแล้วยังส่งผลให้คุณภาพชีวิตลดลง รบกวน
ความสามารถในการดำเนินกิจวัตรประจำวันต่างๆ รวมทั้งความสามารถในการทำงานหรือประกอบอาชีพ ดังนั้น
ผู้จัดทำได้เลือกที่นิความสำคัญของการรักษาโรคหมอนรองกระดูกเคลื่อน กดทับเส้นประสาทจึงได้รวบรวม
รายละเอียดเกี่ยวกับอาการปวดหลังและหมอนรองกระดูกเคลื่อนกดทับเส้นประสาท ตั้งแต่ สาเหตุ พยาธิสภาพ
อาการ การวินิจฉัยโรค ภัยวิภาคศาสตร์ของหลังและได้เน้นแสดงถึงการรักษาทางกายภาพบำบัด รวมทั้งการ

ส่งเสริมให้ผู้ป่วยดูแลตนเองด้วยการออกกำลังกาย เทคนิคการยกของที่ถูกต้อง ท่าทางการทำงานและกิจวัตรประจำวันที่ถูกต้องและได้แสดงกรณีตัวอย่างผู้ป่วย ๑ ราย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรทางการแพทย์และผู้ที่มีความสนใจกรณีผู้ป่วยม่อนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทันเส้นประสาท เพื่อให้เป็นแนวทางในการรักษาผู้ป่วยที่มีอาการปวดหลังและหมอนรองกระดูกเคลื่อนกดทับเส้นประสาทต่อไป โดยมีข้อตอนดังนี้

๑. เตือนกรณีศึกษาที่สนใจทำการศึกษาจากผู้ป่วย ๑ ราย จากข้อมูลผู้ป่วยที่มารับบริการทางกายภาพบำบัด

๒. หาข้อมูลโดยศึกษาค้นคว้า รวมรวมเนื้อหาทางวิชาการจากต่างประเทศและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
๓. กำหนดหัวข้อและเนื้อหา
๔. ให้การรักษาทางกายภาพบำบัด ด้วยวิธีการและเทคนิครักษาต่างๆ ที่เหมาะสมกับผู้ป่วย
๕. สรุปผลการปฏิบัติงาน
๖. เรียบเรียงผลงานและทำการตรวจสอบแก้ไขผลงานขัดพิมพ์เป็นรูปเล่มและเผยแพร่ผลงาน

ข้อมูลกรณีศึกษา

กรณีศึกษาผู้ป่วยหญิง อายุ ๕๕ ปี ผู้ป่วยมาด้วยอาการปวดหลังร้าวลงขาซ้ายมากกว่าขวาเกินยาลดปวด หมดแล้วยังมีอาการปวดหลังไม่หายจึงมาพบแพทย์ที่โรงพยาบาลพนมเพลิง แพทย์ส่ง X-ray และส่งบริการทางกายภาพบำบัดเพื่อลดอาการปวด วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕ นักกายภาพบำบัด ตรวจประเมินและวินิจฉัยทางกายภาพบำบัดพบว่าผู้ป่วยเป็นหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทันเส้นประสาทด้านขวา แรกรับผู้ป่วยนั่งรถเข็นมา มีอาการปวดหลังและชาร้าวลงขา ปวดเพิ่มขึ้นเวลาเปลี่ยนอิฐยาบด ระดับความปวดเท่ากับ ๘/๑๐ คะแนน โดยทำการนัดหมายรักษาต่อเนื่อง ๒ ครั้ง/สัปดาห์

วัตถุประสงค์ของการรักษาทางกายภาพบำบัด

๑. เพื่อลดอาการปวดและการชา
๒. เพื่อคลายกล้ามเนื้อ
๓. เพื่อเพิ่มกำลังกล้ามเนื้อ
๔. เพื่อเพิ่มความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำงาน
๕. เพื่อเพิ่มพิสัยการเคลื่อนไหวของเอว
๖. ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเพื่อป้องกันการกลับมาเป็นซ้ำ

การรักษาทางกายภาพบำบัด

๑. ลดอาการปวด การอักเสบและช่วยคลายกล้ามเนื้อด้วยการประคบเย็นด้วย Cold pack ในช่วงหลังจากการได้รับบาดเจ็บเย็บผลายน แล้วใช้ Hot pack หรือ TENS หลังพันระยะเย็บผลายน
๒. การใช้ความร้อนลึกด้วย ultrasound หรือ Short wave diathermy
๓. การใช้ดึงหลังด้วยเครื่อง Pelvic traction
๔. Mobilization ช่วยลดอาการปวด และช่วยเพิ่มพิสัยการเคลื่อนไหว
๕. McKenzie exercise ช่วยลดขนาดของหมอนรองกระดูกสันหลังที่เคลื่อนออกมา และช่วยลดแรงดันที่กดลงบนรากประสาท
๖. Core stabilization exercise เพิ่มความแข็งแรงกล้ามเนื้อหลังมัดลึก เพิ่มความมั่นคงของแนวกระดูกสันหลัง

๗. Correction position ในกรณีผู้ป่วยมีอาการตัวเอียงหนีความเจ็บปวด

๘. การให้ความรู้เรื่องท่าทางการทำงานและการทำกิจวัตรประจำวันที่ถูกต้องเพื่อป้องกันการกลับมาเป็น
ซ้ำ

ขั้นตอนการรักษาทางกายภาพบำบัด

Personal data : ผู้ป่วยหญิงไทย อายุ : ๕๕ ปี น้ำหนัก ๕๖ กิโลกรัม อาชีพ : เกษตรกร ทำงาน
ปลูกผักขาย สถานภาพ สมรส ที่อยู่ : ๒๕ หมู่ ๑๓ ต. พนมไพร อ. พนมไพร จ. ร้อยเอ็ด HN:๔๕๐๐๑๕๕๔
WARD: OPD

วันที่รับผู้ป่วย: ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

Medical Diagnosis: Low back pain

อาการสำคัญ : มีอาการปวดดื้อยาบริเวณหลังส่วนล่างร้าวลงขาซ้ายมากกว่าขวาซึ่งจะยืนและเดิน ปวด
มากเมื่อก้มหลังเป็นนาประมาน ๑ ตัวป่วย ระดับความปวดเท่ากับ ๘/๑๐ คะแนน ($P = ๘ / ๑๐$)

Present illness:

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ป่วยให้ประวัติทำอาชีพเกษตรกรทำงานและปลูกผักต้องเดินและก้มงานยาบาล เป็น
เวลานานๆ ผู้ป่วยไปทำงานปกติโดยไปปลูกผัก รถเข็นแปลงผัก ผู้ป่วยได้ก้มยกหลังน้ำหนักหันหลังกลับไปคนน้ำตันไม้
แล้วมีอาการปวดเปลือบที่หลังร้าวลงขาสองข้าง ผู้ป่วยทรุดตัวลงนั่งเนื่องจากเคลื่อนไหวแล้วปวด ญาติจึงพาผู้ป่วย
กลับมาพักที่บ้านในตอนเย็นผู้ป่วยได้ไปพบแพทย์ที่คลินิกได้รับการรักษาด้วยการนวดยาและให้ยาลดปวดอาการปวด
ทุเลาลง ผู้ป่วยจึงไม่ได้ไปโรงพยาบาล

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ผู้ป่วยมาด้วยอาการปวดหลังร้าวลงขาซ้ายมากกว่าขวาในยาลดปวดหมวดแล้วซึ่งมีอาการปวดหลัง
ไม่หายจึงมาพบแพทย์ที่โรงพยาบาลพนมไพร 医師 ส่ง X-Ray ส่วนกระดูกสันหลัง ให้การรักษาด้วยการรับประทาน
ยา ฉีดยาและส่งปรึกษาภายนอกบำบัดเรื่องการลดปวด

การรักษาครั้งที่ ๑ ในผู้ป่วยระยะรุนแรง (severe pain) $P(๘/๑๐)$ ภายภาพบำบัดให้การรักษาด้วย
โปรแกรมการใช้เครื่องมืออัลตราซาวด์ กระตุนไฟฟ้าลดปวด ประคบร้อนบริเวณกล้ามเนื้อหลัง ๒๐ นาที การยืด
ข้อต่อ(Mobilization) เกรด ๑ ผู้ป่วยสามารถยืดร่างกายอนุญาติได้โดยไม่มีอาการปวดเพิ่มมากขึ้น

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ผู้ป่วยมาด้วยรถนั่ง มีอาการปวดหลังร้าวลงขาซ้ายขณะยืนและเดิน ๑๐-๑๕ นาที $P(๘/๑๐)$ อาการปวด
และการมีน้ำเหลืองท่าเดิน แต่รู้สึกขับตัวได้มากขึ้น

การรักษาครั้งที่ ๒ ในผู้ป่วยปวดระยะรุนแรง (severe pain) ให้การรักษาด้วยการ ประคบร้อน ขับข้อต่อ
เกรด ๑,๒ ติดเครื่องกระตุนไฟฟ้าลดปวด อัลตราซาวด์ และออกกำลังกาย McKenzie exs. ท่าที่ ๑ นอนคว่ำหัน
ศีรษะไปด้านใดด้านหนึ่ง ๑๕-๒๐ นาที ทำให้ผู้ป่วยมีอาการปวดลดลงและผ่อนคลายมากขึ้น สามารถขับร่างกาย
ได้ดีขึ้นกว่าเดิม อาการมีน้ำเหลืองท่าเดินเนื่องจากยังมีการกดทับของสันประสาท ครั้งนี้เพิ่มการออกกำลังกาย
แบบ Core stabilization exercise ท่าที่ ๑ นอนคว่ำมือสองข้างจับบริเวณท้องน้อย (transversus abdominis
muscle) แล้วแขนม้วนห้องให้เกิดการหดตัวของกล้ามเนื้อ พร้อมกับมีบันกัน และ ท่าที่ ๒ นั่งเก้าอี้หันหลังตรง แขนม้วนห้อง
มีบันกันพร้อมกับยกแขนข้างหนึ่งขึ้น มืออีกข้างใช้น้ำจับบริเวณหลัง L๕-๕

วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ผู้ป่วยเดินมา มีญาติช่วยพยุงเดิน มีอาการปวดหลังร้าวลงขาข้างซ้ายขณะยืนและเดิน ๑๐-๑๕ นาที อาการปวดลดลงจากครั้งที่แล้วเล็กน้อย P(๗/๑๐) แต่อาการมีน้ำซังเท่าเดิม

การรักษาครั้งที่ ๓ ในผู้ป่วยปวดรุนแรง (severe pain) ให้การรักษาด้วยการ ประคบร้อน ขับข้อต่อกระด ๑-๒, อัลตร้าซาวด์ ติดเครื่องกระตุ้นไฟฟ้าลดปวด หลังทำ McKenzie exercise ท่าที่ ๑ นอนคว่ำหันหน้าไปข้างหนึ่ง แขนอยู่ข้างลำตัว และ McKenzie exercise ท่าที่ ๒ นอนคว่ำเอามอนรองซ่างอก ๑๕-๒๐ นาที คะแนนความปวดคงแน่นความปวดจาก ๗/๑๐ เหลือ ๖/๑๐ การรักษาครั้งนี้เพิ่มการใช้เครื่องดึงหลังด้วย pelvic traction ทำให้อาการมีน้ำซังลดลงเล็กน้อย ครั้งนี้ยังคงทำ Core stabilization exercise ท่าที่ ๑ และท่าที่ ๒ เนื่องจากยังมีอาการปวดมาก

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ผู้ป่วยมาด้วยอาการปวดหลังร้าวลงขาข้างซ้ายขณะยืนและเดินนานมากกว่า ๒๐ นาที เดินมาโดยมีญาติช่วยพยุง อาการปวดลดลงเล็กน้อยไม่รบกวนการนอนหลับ อาการมีน้ำซองลดลง P(๖/๑๐)

การรักษาครั้งที่ ๔ ในผู้ป่วยปวดระดับกลาง (moderate pain) ให้การรักษาด้วยการประคบร้อน ขับข้อต่อกระด ๒,๓,๔ อัลตร้าซาวด์ลดปวด ติดเครื่องกระตุ้นไฟฟ้าลดปวด ลดการกดทับเส้นประสาทด้วยการใช้เครื่องดึงหลังด้วย Pelvic traction ๒๐ นาที เมื่อทำ McKenzie exercise ท่าที่ ๒ นอนคว่ำเอามอนรองซ่างอก ๑๕-๒๐ นาที คะแนนความปวดจาก ๖/๑๐ เหลือ ๔/๑๐ รับความรู้สึกดีขึ้นแต่ยังชาตลอดเวลาเนื่องจากยังมีการกดทับของเส้นประสาท ให้ผู้ป่วยฝึกเดินด้วย walker เพื่อป้องกันการหลบล้ม เพิ่ม Core stabilization exercise ท่าที่ ๓ มือขวากล้ามหลังบริเวณข้าง ๒๔-๕ มือซ้ายกล้ามบริเวณท้องน้อยแขนไว้ท้องขมิบกัน ๑๐ วินาที แล้วปล่อย และท่าที่ ๕ มือขวากล้ามหลังบริเวณข้าง ๒๔-๕ มือซ้ายกล้ามบริเวณท้องน้อยแขนไว้ท้องขมิบกันโน้มตัวไปด้านหน้าค้าง ๑๐ วินาที แล้วดึงตัวกลับมาปล่อยท้องปล่อยกัน

วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๕

ผู้ป่วยมาด้วยอาการปวดหลังร้าวลงขาข้างซ้ายขณะยืนและเดินนานมากกว่า ๒๐ นาที เดินมาด้วย walker อาการปวดลดลงมาก P(๔/๑๐) ไม่รบกวนการนอนหลับ อาการมีน้ำซอง

การรักษาครั้งที่ ๕ ในผู้ป่วยปวดระดับกลาง (moderate pain) ให้การรักษาด้วยการประคบร้อน ขับข้อต่อกระด ๒,๓,๔ อัลตร้าซาวด์ลดปวด ติดเครื่องกระตุ้นไฟฟ้าลดปวด ลดการกดทับเส้นประสาทด้วยการใช้เครื่องดึงหลังด้วย Pelvic traction ๒๐ นาที หลังทำ McKenzie exercise. ท่าที่ ๓ นอนคว่ำ ใช้ผ้ามือยันพื้น ค่อยๆ เหยียดข้อศอกขึ้นช้าๆ จนกว่าจะได้ maximum possible extension range คะแนนความปวดจาก ๔/๑๐ เหลือ ๒/๑๐ เริ่มรับความรู้สึกดีขึ้นแต่ยังมีน้ำเป็นช่วงๆ เนื่องจากยังมีการกดทับของเส้นประสาทอยู่ การรักษาครั้งนี้ เพิ่ม Core stabilization ท่าที่ ๕ นอนหงายทันเข้ามือขวากล้ามบริเวณท้องน้อยมือซ้ายกล้ามหลังบริเวณข้าง ๒๔-๕ แขนไว้ท้องขมิบกัน และท่าที่ ๖ นอนหงายทันเข้ามือขวากล้ามบริเวณท้องน้อยมือซ้ายกล้ามหลังบริเวณข้าง ๒๔-๕ แขนไว้ท้องขมิบกันค่อยๆ เหยียดขาข้างหนึ่งไปข้างหน้าบ๊๊-๕ ค่อยๆ ดึงขากลับเข้ามาน็บ ๖-๑๐ ลักษณะ

วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๕

ผู้ป่วยมาด้วยอาการปวดหลังร้าวลงสะโพกข้างซ้ายขณะเดินนานมากกว่า ๒๐ นาที เดินมาด้วยตัวเอง อาการปวดลดลงมากจนไม่รบกวนการนอนหลับ ยังมีอาการมีน้ำซองน้อย P(๒/๑๐)

การรักษาครั้งที่ ๖ ในผู้ป่วยที่มีอาการปวดในระดับน้อยมาก (mild pain) ผู้ป่วยตอบสนองต่อการรักษาดีมี

อาการปวดหลังร้าวลงขาขณะเดินลดลง ปวดสะโพกข้างซ้ายลดลง คะแนนความปวด ๒/๑๐ ซึ่งเป็นอาการปวดพอรำคาญ ให้การรักษาด้วยการประคบร้อน ขับข้อต่อกระดูก ๒,๓,๔ อัลตราซาวด์ลดปวด ติดเครื่องกระตุนไฟฟ้าลดปวด ลดการกดทับเส้นประสาทด้วยการใช้เครื่องดึงดึงหลังด้วย Pelvic traction ๒๐ นาที ฝึกทำ McKenzie exercise. ท่าที่ ๔ นอนคว่ำ ใช้ผ้ามือยันพื้น คอย ๆ เหยียดข้อศอกขึ้นช้าๆ จนกว่าจะสามารถเอ่นหลังได้มากที่สุด โดยไม่มีอาการปวดแล้วทำดังนี้ไว้ ๒-๓๐ นาที แล้วค่อยๆลดลงช้าๆ และกลับมาอยู่ในท่าเทคนิคที่ ๑. (Lying Prone) อาการมีน้ำตาลลดลงโดยมีการรับความรู้สึกได้มากขึ้น การรักษาครั้งนี้เพิ่ม Core stabilization exercise ท่าที่ ๗ นอนหงายขึ้นเข้าแขนม่วงท้องขณะมีบกนยกกันloyพื้นพื้น แล้วปล่อยเขากันลง และท่าที่ ๘ นอนหงายขึ้นเข้าแขนม่วงท้องขณะมีบกนยกกันloyพื้นพื้น แล้วปล่อยเขากันลง

วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๕

ผู้ป่วยมาด้วยอาการปวดหลังร้าวลงสะโพกข้างซ้ายขณะยืนและเดินหรือทำกิจกรรมประจำวัน นานมากกว่า ๓๐ นาที เดินมาด้วยตัวเอง อาการปวดชาลดลงจนไม่รบกวนการนอนหลับ ยังมีอาการมีน้ำตาลเกินน้อย P(๑/๑๐) สามารถทำกิจกรรมหรืองานบ้านเล็กๆน้อยได้

การรักษาครั้งที่๗ ในผู้ป่วยที่มีอาการปวดในระดับน้อยมาก (mild pain) ผู้ป่วยตอบสนองต่อการรักษาด้วย การปวดหลังขณะเดินลดลง เดินได้ระยะทางที่ไกลขึ้น คะแนนความปวด เหลือ ๑/๑๐ ให้การรักษาด้วย Lumbar traction เพื่อประคองการกดทับเส้นประสาทจากหมอนรองกระดูกสันหลัง และประคบร้อน เพื่อคลายกล้ามเนื้อเพิ่มการไหลเวียนของเลือดให้ผู้ป่วยรู้สึกผ่อนคลายก่อน ผู้ป่วยรายนี้ให้ความสนใจกับการออกกำลังกายกล้ามเนื้อหลังเป็นอย่างดี เนื่องจากทำแล้วอาการปวดลดลงตามลำดับและต้องการกลับไปทำงานได้ตามปกติ การรักษาครั้งนี้เพิ่ม McKenzie exercise. ท่าที่ ๔ ยืนใช้สองมือดันด้านหลังส่วนเอวแล้วหลังให้มากที่สุด ดังนี้ ประมาณ ๑ นาที และ Core stabilization exercise ท่าที่ ๙ ทำท่าตั้งคลานแขนม่วงท้องขณะมีบกนยกขาขวาขึ้น เหยียดไปด้านหลังนับ ๑๐ วินาที เอาขาลงปล่อยท้องปล่อยกัน ทำสับขา และท่าที่ ๑๐ ทำท่าตั้งคลานแขนม่วงท้องขณะมีบกนยกแขนขึ้นไปด้านหน้ายกขาขวาไปด้านหลังนับดัง ๑๐ วินาที เอาแขนลงเอาร่างกายลงปล่อยท้องกัน ทำสับขา

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕

ผู้ป่วยสามารถบำบัดตามนัดเพื่อติดตามอาการ ผู้ป่วยไม่มีอาการปวดหลังไม่มีน้ำร้าวลงขาเมื่อยล้า ผู้ป่วยให้ประวัติจะมีอาการปวดหลังพร้อมร้าวตามเย็บหลังจากทำงานเมื่อนอนพักก็หาย สามารถไปทำงานบ้านหรือรถน้ำต้มไม่ได้ แต่ไม่ก้มยกของหนัก

การรักษาครั้งที่๘ เนื่องจากผู้ป่วยไม่มีอาการปวดจึงให้การรักษาด้วย Lumbar traction เพื่อประคองการกดทับเส้นประสาทจากหมอนรองกระดูกสันหลัง และประคบร้อน เพื่อคลายกล้ามเนื้อเพิ่มการไหลเวียนของเลือดให้ผู้ป่วยรู้สึกผ่อนคลายก่อน กล้ามเนื้อลำตัวผู้ป่วยรายนี้แข็งแรงขึ้นจากการทำ Core stabilization exercise สามารถก้มหลังเคลื่อนไหวร่างกายได้มากขึ้น ทำกิจวัตรประจำวันได้นานมากกว่า ๑ ชม. เนื่องจากผู้ป่วยรายนี้ให้ความร่วมมือในการรักษาเป็นอย่างดี ผลการรักษาสิ่งดีขึ้นตามลำดับของการปวดลดลงมากจนเกือบปกติและไม่มีอาการมีน้ำตาล ดังนั้นโปรแกรมการออกกำลังกายจึงไม่จำเป็นต้องเพิ่มเติมท่าอื่น เพียงแต่บททวนโปรแกรมการออกกำลังกายในท่าที่ผ่านมาเพื่อทบทวนความจำและความถูกต้องพร้อมกับให้คำแนะนำวิธีการใช้หลังอย่างถูกวิธี เพื่อป้องกันภาวะกระดูกสันหลังหลวมและป้องกันการกลับมาเป็นซ้ำในภาวะหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาทด้วยเทคนิค Core stabilization exercise และ back education ให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตัวให้ถูกวิธีเพื่อให้ผู้ป่วยสามารถกลับไปใช้ชีวิตประจำวันและทำงานได้อย่างปกติ

๕.ผลสำเร็จของงาน(เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

ผู้ป่วยไม่มีอาการปวด pain score ก่อนรักษา ๘/๑๐ pain score หลังรักษา ๑/๑๐ ซึ่งถือว่าเป็นอาการปวดที่น้อยมากไม่รบกวนการทำงาน สามารถกลับไปทำกิจวัตรประจำวันได้เป็นปกติ ทำให้สุขภาพจิตและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยดีขึ้น อีกทั้งผู้ป่วยสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำเกี่ยวกับการออกกำลังกาย เทคนิคการยกของที่ถูกต้อง ท่าทางการทำงานและกิจวัตรประจำวันที่ถูกต้อง สร้างความมั่นใจในการดูแลตนเองเพื่อป้องกันไม่ให้กลับมาเป็นซ้ำ จะส่งผลให้ผู้ป่วยไม่ต้องพึ่งพาโรงพยาบาลและประหยัดค่าใช้จ่ายในการรักษา รวมถึงลดภาระการดูแลของญาติร่วมด้วย

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

๑.เพื่อลดความเจ็บปวดให้ผู้ป่วยหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาทด้านขวา (decrease pain)

๒. นักกายภาพบำบัดสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการรักษาผู้ป่วยหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาทด้านขวาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สามารถแนะนำโปรแกรมที่เหมาะสมในการบริหารกล้ามเนื้อบริเวณหลัง หน้าท้อง และต้นขาให้กับผู้ป่วยได้

๓. ผู้ป่วยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคหมอนรองกระดูกสันหลังเคลื่อนทับเส้นประสาทด้านขวา สามารถดูแลตัวเองเบื้องต้นได้

๔. นำผลการศึกษารังนี้ไปส่งเสริมให้ผู้ป่วยสามารถออกกำลังกายที่บ้าน รวมถึงการดูแลตนเองเพื่อลดอาการปวดและการป้องกันการกลับมาเป็นซ้ำ

๗. ความยุ่งยากและข้อข้อในดำเนินการ

๑.ผู้จัดทำได้ทำการค้นคว้า รวบรวมความรู้ทางวิชาการจากต่างประเทศและเอกสารหลายเล่ม ที่เกี่ยวข้องกับพยาธิสภาพของโรคหมอนรองกระดูกเคลื่อนกดทับเส้นประสาทเพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจยิ่งขึ้น

๒.การเดินทางและการนัดผู้ป่วยเพื่อการรักษาที่ต่อเนื่อง

๓. ความต้องเนื่องของการปฏิบัติตามคำแนะนำที่บ้าน

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-๑๙ ทำให้การเข้ารับการรักษาทางกายภาพบำบัดมีความยุ่งยากมากขึ้น ขาดความต้องเนื่อง ไม่สามารถเข้ารับการรักษาได้ตามกำหนด

๙. ข้อเสนอแนะ

การส่งต่อผู้ป่วยหมอนรองกระดูกเคลื่อนทับเส้นประสาท นารับการรักษาทางกายภาพบำบัดตั้งแต่เริ่มแรกที่มีอาการ ได้รับการดูแลรักษาตามมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งการนัดรักษาอย่างต่อเนื่องจะส่งผลให้การรักษามีประสิทธิภาพที่ดี ผู้ป่วยสามารถกลับไปทำงานและทำกิจวัตรประจำวันได้เร็วขึ้นร่วมกับส่งเสริมให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองได้ สร้างความมั่นใจในการดูแลตนเองเบื้องต้นเพื่อป้องกันไม่ให้กลับมาเป็นซ้ำ ผู้ป่วยไม่ต้องพึ่งพาโรงพยาบาล ประหยัดค่าใช้จ่ายในการรักษา รวมถึงลดภาระการดูแลของญาติร่วมด้วย

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

(๑) นางเบญจพร เอี่ยมรัศมีกุล สัดส่วนของผลงาน ๑๐๐%

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) *ก.*

(นางเบญจพร เอี่ยมรัศมีกุล)

(ตำแหน่ง) นักกายภาพบำบัดปฏิบัติการ

(วันที่) ๓๑ / ๗ / ๒๕๖๗

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นางเบญจพร เอี่ยมรัศมีกุล	<i>ก.</i>
-	-
-	-
-	-

'ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) *ก.*

(นายวัชระ เอี่ยมรัศมีกุล)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพนัมพิพิร

(วันที่) / / ๒๕๖๗

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

หมายเหตุ : คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่หนีบอชื่นเปือกหนีงระดับ เนื่อง
แต่ในการถือที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้

คำรับรองของผู้บังคับบัญชาเห็นอีนไป ๑ ระดับ

(ลงชื่อ) *นายอธิบดี พัฒนาดิษฐ์*

(นายอธิบดี พัฒนาดิษฐ์ ที่ปรึกษาดิษฐ์)

(ตำแหน่ง) นักยุทธวิธีทางการณ์สูงพัฒนาดิษฐ์

(วันที่) ๑๓ ม.ค. ๒๕๖๕ /

ผู้บังคับบัญชาที่เห็นอีนไป

แบบเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

(ระดับชำนาญการ)

๑. เรื่อง การพั้นฟูสมรรถภาพด้านการเคลื่อนไหวในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (Stroke IMC) ด้วย Home chart Home program

๒. หลักการและเหตุผล

โรคหลอดเลือดสมอง หรือ stroke หมายถึง ภาวะที่สมองขาดออกซิเจนเนื่องมาจากการเลือดไปเลี้ยงสมองไม่เพียง ทำให้สมองส่วนดังกล่าวตายภายในไม่กี่นาที อาการของโรค stroke จะเกิดบริเวณของร่างกายที่ควบคุมด้วยสมองส่วนนั้น เช่น อาการอ่อนแรงโดยเฉียบพลัน ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง (Stroke IMC) คือ ผู้ป่วยที่มีอาการทางคลินิกผ่านภาวะวิกฤติหรือเฉียบพลัน (Acute conditions) แต่ยังมีอาการคงที่ (Medically stable) ผู้ป่วยกลุ่มนี้ควรจะได้รับการพั้นฟูสมรรถภาพอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องและมีคุณภาพ

จากที่กล่าวมา การดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลาง นักกายภาพบำบัดหรือหน่วยงานสาธารณสุขมีอาจให้บริการผู้ป่วยกลุ่มนี้ได้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึงจากข้อจำกัดของบริบทพื้นที่และบุคลากร หากแต่ต้องอาศัยพลังชุมชน ร่วมเรียนรู้และดูแล รวมถึงการหาแนวทางในการพั้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองผ่าน Home chart Home program ที่นักกายภาพบำบัดหรือบุคลากรทางการแพทย์ได้จัดเตรียมไว้ให้ผู้ป่วย โดยเน้นที่การประสานความร่วมมือและช่วยเหลือกันระหว่างคนในชุมชน นับตั้งแต่ครอบครัว เพื่อนบ้าน เครือญาติและชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับการพั้นฟูสมรรถภาพอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องและมีคุณภาพ จนสามารถกลับมาใช้ชีวิตประจำวันได้เป็นปกติหรือใกล้เคียงปกติได้ ทำให้ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองได้รับการพั้นฟูสมรรถภาพอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

การพั้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง จะต้องได้รับการพั้นฟูอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องและมีคุณภาพ แต่ในบริบทพื้นที่ จำกัดของพื้นที่ ภูมิภาค พบว่าผู้ป่วยกลุ่มนี้ไม่ได้รับพั้นฟูอย่างต่อเนื่อง จากข้อจำกัดของพื้นที่ และจำนวนบุคลากร หากไม่เข้ามาพั้นฟูในโรงพยาบาลผู้ป่วยจะได้พบนักกายภาพบำบัดเฉลี่ยเดือนละ ๑ คน ซึ่งไม่เพียงพอที่พั้นฟูสมรรถภาพให้กลับมาใช้ชีวิตประจำวันได้ใกล้เคียงปกติ ดังนั้น การพั้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยกลุ่มนี้ จึงต้องอาศัยความร่วมมือกันของคนในชุมชน ตั้งแต่ครอบครัว เพื่อนบ้าน เครือญาติและชุมชน ร่วมเรียนรู้ การพั้นฟูสมรรถภาพผ่าน โปรแกรมการพั้นฟูสมรรถภาพที่นักกายภาพบำบัดให้ไว้ใน Home chart Home program ที่คุณในชุมชนสามารถปฏิบัติได้ทันทีเมื่อเปิดใช้ Home chart Home program

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหวได้รับการพั้นฟูสมรรถภาพอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง และมีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

๒. ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองและคนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือและพั้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

๓. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถกลับมาใช้ชีวิตประจำวันได้ใกล้เคียงปกติมากที่สุด

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลางได้รับการพื้นฟูสมรรถภาพจากครอบครัว ๑ ครั้ง/วัน หรือจากเพื่อนบ้าน เครือญาติและชุมชน อย่างน้อย ๑ครั้ง/สัปดาห์ ตามโปรแกรมที่นักกายภาพบำบัดให้ไว้ใน Home chart Home program

๒. ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลางที่ได้รับการพื้นฟูอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องและมีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ มีความสามารถในการใช้ชีวิตประจำวันดีขึ้น จากการประเมิน Barthrel index

(ลงชื่อ)

(นางเบญจพร เอี่ยมรัศมีกุล)

(ตำแหน่ง) นักกายภาพบำบัดปฏิบัติการ

(วันที่) ๓๑ / ๐๗ / ๒๕๖๔

ผู้ขอประเมิน